

Sygn. akt IV Ca 766/17

7 lutego 2018r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodnicząca: SSO Katarzyna Mirek – Kwaśnicka

Sędziowie: SO Renata Wanecka (spr.)

SO Joanna Świerczakowska

Protokolant: st. sek. sąd. Anna Bałdyga

po rozpoznaniu na rozprawie 7 lutego 2018r.

sprawy z wniosku Narodowego Funduszu Zdrowia

o ustanowienie kuratora spadku

na skutek apelacji kuratora spadku po E. K. od punktu 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Płocku z 25 października 2016r.,

sygn. akt I Ns 418/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie i podwyższyć przyznane kuratorowi spadku – adwokatowi R. K. (1) wynagrodzenie do kwoty 1.900 zł (jeden tysiąc dziewięćset złotych);
2. oddalić apelację w pozostałej części.

Sygn. akt IV Ca 766/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 października 2016r. Sąd Rejonowy w Płocku w sprawie z wniosku Narodowego Funduszu Zdrowia o ustanowienie kuratora spadku, zatwierdził sprawozdanie kuratora spadku z 28 lipca 2016r. (punkt 1); zwolnił adwokata R. K. (1) z funkcji kuratora spadku po zmarłym 22 lutego 2014r. E. K. (punkt 2); przyznał kuratorowi spadku – adwokatowi R. K. (1) wynagrodzenie w wysokości 150 zł wraz z podatkiem VAT, którą to kwotę nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Płocku (punkt 3); nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (punkt 4).

Uzasadniając rozstrzygnięcie o wynagrodzeniu dla kuratora spadku, Sąd Rejonowy powołał się na art. 939 § 1 kpc w zw. z art. 667 § 2 kpc oraz § 9 pkt. 1 w zw. z § 19 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację (mylnie określoną jako zażalenie) od postanowienia złożył kurator spadku adwokat R. K. (1), zaskarżając je w części dotyczącej wysokości przyznanego mu wynagrodzenia i zarzucił naruszenie § 9 pkt. 1 w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb

Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zw. z art. 939 § 1 kpc poprzez zasądzenie wynagrodzenia na podstawie w/w rozporządzenia, podczas gdy nie określa ono sposobu wyliczenia wynagrodzenia kuratora spadku, a nadto zostało przyznane w wysokości, której nie można uznać za odpowiednią w stosunku do nakładu pracy kuratora.

Mając powyższe na uwadze, kurator spadku wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i podwyższenie przyznanego mu wynagrodzenia do kwoty 1.900 zł powiększonej o podatek VAT.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że postanowienie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia kuratorowi spadku jest postanowieniem rozstrzygającym co do istoty sprawy, zatem właściwym środkiem zaskarżenia jest w tym wypadku apelacja, a nie zażalenie. (por. uchwałę Sądu Najwyższego Uchwała z 18 marca 2011 r., III CZP 140/10, LEX 738034)

Apelacja w znacznej części zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 676 § 2 kpc, kurator spadku zarządza majątkiem spadkowym pod nadzorem sądu spadku. Do sprawowania zarządu spadkiem stosuje się odpowiednio przepisy o zarządzie w toku egzekucji z nieruchomości. Z kolei art. 939 § 1 kpc stanowi, że zarządca może żądać wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków, które w związku z zarządem poniósł z własnych funduszy. Wysokość wynagrodzenia sąd określi odpowiednio do nakładu pracy i dochodowości nieruchomości.

Zatem, jeśli idzie o podstawę orzeczenia o wysokości wynagrodzenia, to stanowi ją wyłącznie art. 939 § 1 kpc w zw. z art. 676 § 2 kpc. Przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie znajdują w tym wypadku zastosowania, wszak regulują one wyłącznie opłaty za czynności pełnomocników procesowych. Wprawdzie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. 2 013.1476) odsyła do rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, ale reguluje ono wynagrodzenie kuratora procesowego ustanowionego w trybie art. 144 kpc, a nie kuratora spadku.

Rację ma apelujący, że wysokość wynagrodzenia kuratora spadku zależy od uznania Sądu, który powinien kierować się przesłankami wynikającymi z art. 939 § 1 kpc. Dlatego przede wszystkim należało wziąć pod uwagę nakład pracy kuratora spadku, wszak nie można – zdaniem Sądu Okręgowego – pominąć aktywności kuratora przy podejmowaniu czynności mających na celu odszukanie spadkobierców E. K., jak również jego udziału w postępowaniu administracyjnym i sądowym.

Jak wynika z treści zażalenia, której wnioskodawca nie kwestionował, adwokat R. K. (1), jako kurator spadku E. K. podjął szereg działań, a mianowicie:

- zapoznał się z aktami spraw, w których znajdowały się oświadczenia o odrzuceniu spadku przez potencjalnych spadkobierców E. K. i przeanalizował znajdujące się w nich dokumenty pod kątem ustalenia kręgu dalszych spadkobierców (3 godziny);
- skierował korespondencję do jedynej spadkobiercy ustawowego, który nie odrzucił spadku oraz do spadkobierczynie, która wniosła o uchylenie się od skutków oświadczenia o odrzuceniu spadku (pół godziny);
- spotkał się z córką spadkodawcy w celu ustalenia kręgu spadkobierców ustawowych oraz ustalenia, czy E. K. sporządził testament (1 godzina);

- złożył wniosek o dopuszczenie go do udziału w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Płocku I Ns 1742/15, brał w niej udział; sprawa zakończyła się zatwierdzeniem przez Sąd uchylecia się przez A. G. od oświadczenia o odrzuceniu spadku (5 godzin – analiza akt, przygotowanie się i udział w rozprawie);

- występował w charakterze strony w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Narodowy Fundusz Zdrowia w przedmiocie ustalenia okresu podlegania przez E. K. obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (łącznie 8 godzin – analiza akt i stanu prawnego, spotkanie z córką spadkodawcy w celu ustalenia okoliczności faktycznych, sporządzenie i złożenie odwołania od decyzji ustalającej, że E. K. podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, wniosek o zawieszenie postępowania w celu umożliwienia spadkobiercom wzięcia udziału w postępowaniu przed organem II instancji);

- złożył sprawozdanie z czynności kuratora spadku w dniu 28 lipca 2016r. (1 godzina);

- złożył sprawozdanie końcowe z czynności kuratora spadku wraz z wnioskiem o zwolnienie go z funkcji kuratora (pół godziny).

Łącznie na czynności związane ze sprawowaniem funkcji kuratora spadku E. K. adwokat R. K. (1) przeznaczył 19 godzin pracy. Dlatego należy zgodzić się z zarzutem, że przyznanie mu wynagrodzenia w wysokości 150 zł jest zaniżone.

Sąd Okręgowy aprobuje pogląd apelującego, że odpowiednią stawką za godzinę pracy kuratora spadku powinna być kwota 100 zł. Dlatego też wynagrodzenie za wykonane wyżej czynności należało podwyższyć do 1.900 zł.

Nie ma natomiast podstaw prawnych do podwyższenia wynagrodzenia kuratora spadku, ustalonego w oparciu o stosowany odpowiednio art. 939 § 1 kpc, o równowartość podatku VAT. Tego typu rozwiązanie ma charakter wyjątkowy i zawsze powinno wynikać wprost z przepisu prawa. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zawierało taką regulację w § 2 ust. 3, ale nie znajduje ono w tym wypadku zastosowania, o czym wcześniej była mowa.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 kpc.

Renata Wanecka Katarzyna Mirek – Kwaśnicka Joanna Świerczakowska